Przedpłata wraz z przesyłką pocztową wynosi 6 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy ulicy Hetmańskiej l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 10. i 25. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 8. Dnia 25. kwietnia 1898. **XXV. rocznik.**

Nakładem Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Tadeusz Romanowicz.**

Nowe ustawy sądowe a kredyt hipoteczny.

Z fachowego pióra zamieszcza „*Słowo Polskie*“ artykuł, datowany z Pilzna, który porusza sprawę będącą na czasie a ważną także dla naszych Stowarzyszeń. Zamieszczamy go przeto w całości:

Nie ulega wątpliwości, że im szybciej i taniej wierzyciel swoją wierzytelność w razie egzekucyi ściągnąć może, tem chętniej i na korzystniejszych warunkach kredytu udzieli: skoro bowiem obowiązujące ustawy zapewnią wierzycielowi szybkie i tanie postępowanie w tych przykrych warunkach, gdy do egzekucyi będzie się musiał uciec, będzie miał on gwarancyę, że może im powierzyć swój a częściej obcy, powierzony mu kapitał, bez obawy utraty kapitału, a przynajmniej procentów od niego, dla swojej i szukających kredytu korzyści.

Pod tym względem są niewątpliwie nowe ustawy sądowe, tak procedura cywilna, jak i ordynacya egzekucyjna — znakomitym postępem w stosunku do dogorywającej staruszki z zeszłego stulecia. Procedura cywilna zapewnia szybkie i tanie uzyskanie wyroku, jeżeli wierzyciel nie miał już pierwej jakiego tytułu egzekucyjnego, jak akt notaryalny i t. p. a ordynacya egzekucyjna umożliwia przy jak najdalej idącem uwzględnieniu dłużnika i rodziny jego i dążności do niedopuszczenia do ruiny, tak ważnej w życiu społecznem jednostki gospodarczej, znacznie szybsze ściągnięcie wierzytelności.

Są jednak w ordynacyi egzekucyjnej dwa przepisy, które, mojem zdaniem, bardzo szkodliwie będą działać dla instytucyj, trudniących się udzielaniem kredytu hipotecznego, zwłaszcza dla mniejszych posiadłości wiejskich, a tem samem wpłyną ujemnie na łatwość udzielania kredytu, tak bardzo nieraz dla właściciela mniejszej posiadłości, czy to na spłatę rodzeństwa, czy na zakupno gruntu potrzebnego, a mianowicie §. 144. ust. 4, a właściwie wydane doń rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i t. d. z dnia 25. lipca 1897 r. nr. 175 Dz. p. p. §. 151. i §. 201.

Po myśli §. 16., powołanego powyżej rozporządzenia ministeryalnego, mają być średnie i małe posiadłości gospodarskie rolne i lasowe szacowane według wartości sprzedawczej, a nie przez skapitalizowanie czystego dochodu, jak przy większych dobrach z gospodarstwem rolnem lub lasowem, jak to zresztą §. 273. galic. ust. sąd. przepisywał. Nie trzeba się nad tem dłużej rozwodzić, że wartość prawdziwą jakiejś realności można wywnioskować tylko z dochodu, jaki średni gospodarz w średnich warunkach z realności tej uzyskać musi, bo przecież każda rzecz, materyalnie biorąc, ma tylko o tyle wartość, o ile i jaką korzyść przynosi.

Wartość sprzedawcza zaś jest to rzecz bardzo względna; w jednej i tej samej gminie katastralnej są grunta najrozmaitszej jakości i wartości, są chwile, gdzie mieszkańcy gminy mają mniej lub więcej gotówki i najrozmaitsze inne okoliczności mogą wpływać na tę wartość sprzedawczą. Jak szeroką skalę ma tu tedy taki znawca do swej dyspozycyi?! Szacowałem jako komisarz sądowy w rozmaitych okolicach kraju naszego mniejsze i większe gospodarstwa i dobra z mniej i bardzo inteligentnymi znawcami, lecz przy podawaniu wartości sprzedawczej tylko wyjątkowo znawcy pogodzili się, przeciwnie wartość ta bardzo znacznie różniła się, gdy przeciwnie przy szacowaniu przez skapitalizowanie czystego dochodu zawsze ich do zgody doprowadziłem.

Jeżeli się przytem zważy, że bardzo często taki znawca, co zresztą jest całkiem naturalne, chce po-

módz sąsiadowi, nie obciążając przy tak obszernej skali wartości sumienia, to przyjdziemy do przekonania, że takie średnie i małe posiadłości gospodarskie będą przy egzekucyach przeważnie bardzo wysoko, można powiedzieć, za wysoko szacowane, zwłaszcza, że tu się będzie miało do czynienia ze znawcami mniej inteligentnymi.

Ponieważ zaś po myśli paragrafu 151. ordynacyi egzekucyjnej posiadłość gospodarska poniżej $^3/_4$ części wartości szacunkowej nie może być sprzedaną, przeto bardzo często zdarzać się teraz będzie, że takie średnie i małe posiadłości gospodarskie nie znajdą nabywców i wierzyciel zmuszony będzie albo sam kupować ją i szukać potem nabywcy, albo po myśli paragrafu 151. ordynacyi egzekucyjnej czekać pół roku na to, aby znowu módz prosić o licytacyę, prawdopodobnie znowu bezskuteczną.

Że to wszystko nie może korzystnie wpłynąć na ułatwienie kredytu hipotecznego, nie ulega wątpliwości. Od tego niebezpieczeństwa są wprawdzie wolne banki, kasy oszczędności i wogóle zakłady kredytowe pod nadzorem państwowym zostające, — które według statutów swych, powołane są do udzielania pożyczek hipotecznych, po myśli art. IV-go *c)* rozporządzenia ministerstwa stanu i sprawiedliwości z dnia 28. października 1865 r. nr 110 Dz. p. p. art. V-tym ustawy wprowadczej do ordynacyi egzekucyjnej w mocy utrzymanego. Ale Towarzystwa zaliczkowe i wszystkie inne stowarzyszenia na podstawie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873 r. nr. 70 Dz. p. p. zawiązane, nie licząc już prywatnych wierzycieli, nie podlegają nadzorowi państwowemu, nie mają tedy tego przywileju, — choćby według statutów swych były powołane do udzielania kredytu hipotecznego.

Stowarzyszenia takie powinny tedy być nadzwyczaj ostrożne w udzielaniu kredytu hipotecznego. Pomijając już bowiem, że stowarzyszenia takie z natury swej jako operujące w największej części wkładkami oszczędności i cudzymi kapitałami na mocy kredytu im udzielonego, powinny tylko takiego kredytu udzielać, ażeby w razie jakiegoś przesilenia lub nawet nieuzasadnionej paniki, jak najspieszniej ściągnąć swoje wierzytelności, to obecnie powinny stowarzyszenia te udzielanie pożyczek hipotecznych ograniczyć o ile możności, albo postarać się, aby stowarzyszenia, te przynajmniej, które należą do Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, otrzymały przywilej powołanem powyżej rozporządzeniem ministerstwa nr. 110/1865 Dz. p. p. ustanowiony. Inaczej bowiem zrobią stowarzyszenia te to smutne doświadczenie, że w razie wystawiania na przymusową sprzedaż średnich i mniejszych posiadłości gospodarczych w bardzo częstych wypadkach nie znajdzie się nabywca.

Zarzuci kto może, że przecież ordynacya egzekucyjna daje wierzycielowi inny środek do ściągnięcia wierzytelności swej w przymusowym zarządzie posiadłością dłużnika. Z tego środka egzekucyjnego, przy średnich i małych posiadłościach gospodarskich, ja bardzo niewiele korzyści dla wierzyciela spodziewam się. Może to kto nazwie pesymizmem, ale według mego zdania, za mało jeszcze mamy inteligencyi, aby taki przymusowy zarządca średniej i małej posiadłości gospodarskiej sprawował zarząd z korzyścią dla wierzyciela i dłużnika, a dłużnik, widząc, że jego grunt obcy człowiek zabiera, aby się nie pokusił o samowładne odebranie swojej „ojczyzny“ i nie naraził się na skargę o naruszenie posiadania.

Dlatego też widzę niebezpieczeństwo i w paragrafie 201-ym ordynacyi egzekucyjnej, którego przepis zezwala dłużnikowi żądać od sądu zamiast licytacyi, tymczasowego zarządu nieruchomości, jeżeli wykaże, że przeciętny dochód z niej wystarczy na pokrycie rat długu, jeżeli raty przy lub po zaciągnięciu długu przez wierzyciela przyznane zostały. Że bowiem wykazanie tego przeciętnego dochodu bardzo łatwem będzie, wykazałem wyżej.

Niebezpieczeństwo ztąd wynikające zagraża wszystkim instytucyom kredytowym, lecz można je łatwo usunąć przez włożenie do skryptu dłużnego ustępu, którym dłużnik zrzeka się prawa żądania zamiast przymusowej sprzedaży, przymusowego zarządu swojej posiadłości po myśli §. 201. ord egzek. przysługującego mu.

Rozmaitości.

— **Międzynarodowa wystawa** artykułów spożywczych i wyrobów przemysłowych w Pradze, Mała strona, 1898 — pozostająca pod protektoratem Ks. Fryderyka Schwarzenberga, zostanie w dniach 15. do 22. maja b. r. w Pradze, na Małej stronie otwartą. Obejmuje ona wyroby przemysłowe, wszystkie artykuły spożywcze, jako to: napoje w różnych gatunkach, potrawy do jedzenia, produkta higieniczne i farmaceutyczne, przedmioty sportowe, wkońcu wynalazki i nowości.

Komitet składający się z członków Rady miejskiej pragskiej, Izby handlowo-przemysłowej, Agencyi konsularnej i t. d. zaprasza niniejszem fabrykantów krajowych w Galicyi, którzy się zajmują wyrobami artykułów spożywczych, do licznego wzięcia udziału w tej międzynarodowej wystawie.

Zgłoszenia wystawców z Galicyi przyjmuje kierownik wystawy: p. Artur Gobiet, w Pradze, Karlin.

Na wszelkie zapytania odpowie tenże odwrotną pocztą.

— **Z literatury zawodowej.** Dr. Antoni Molicki, znany pracownik na polu zawodowej literatury stowarzyszeń, wydał świeżą broszurkę p. t. „W sprawie Towarzystwa tanich mieszkań“. Autor poddaje dosadniej krytyce broszurę dra Jordana w tej sprawie, tudzież statut krakowskiego „Towarzystwa tanich mieszkań“. Zamierzonej organizacyi zarzuca dr. Molicki głównie to, że nie liczy się dosyć z osobistym interesem członków, a nawet w akcyi swej odwołuje się do osób, których interesy raczej sprzeczne są z interesami tych, o których tu głównie chodzi, t. j. szerokich warstw, potrzebujących tanich a dobrych, chociażby i drogich, pomieszkań. Autor sądzi, że te sprzeczności pogodzić się dadzą — jeżeli Stow. budowlane będą miały głównie zadanie pośrednictwa. Co do szczegółów powołuje się autor na artykuł swój „O spółkach budowlanych dla wsi i miasteczek“, ogłoszony w r. 1887 w naszem pismie. Powrócimy jeszcze do tego przedmiotu!

Ruch stowarzyszeń.

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza w miesiącu styczniu b. r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Nowe stowarzyszenia:

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Przemyślu ogłasza, iż dnia 12. grudnia 1897, wpisaną została do rejestru handlowego dla stowarzyszeń firma nowozawiązanego stowarzyszenia „Spółkowa Kasa pożyczkowa w Nowem mieście, spółka zarejestrowana z nieograniczoną poręką“ że siedzibą tego Towarzystwa jest Nowe miasto i że:

a) opiera się na statucie z daty Nowe miasto dnia 18. stycznia 1897;

b) że celem tegoż Towarzystwa jest dostarczać członkom środków pieniężnych potrzebnych w gospodarstwie, podawać sposobność do lokowania zaoszczędzonych pieniędzy na procent i popierać zakładanie stowarzyszeń gospodarczych i zarobkowych;

c) że organami Towarzystwa są:

A) Zarząd składający się z przełożonego, jego zastępcy i trzech członków przez Walne zgromadzenie na przeciąg 4 lat wybieralny, z którego co dwa lata ustępuje 2 względnie 3 członków;

B) Rada nadzorcza składająca się z 6 członków przez Walne zgromadzenie na przeciąg 3 lat wybieralna;

C) Walne zgromadzenie;

d) że na zgromadzeniu dnia 18. stycznia 1897 w Nowem mieście odbytem wybrano pierwszy Zarząd złożony z członków ks. Józefa Falarza, proboszcza w Nowem mieście jako przełożonego Zarządu, Teofila Ekierta handlarza bezrogów w Nowem mieście jako zastępcy przełożonego, Marcelego Müllera właściciela realności, Jana Węcławowicza naczelnika gminy i Szczepana Żywickiego właściciela realności wszystkich z Nowego miasta jako członków Zarządu;

e) że wszystkie ogłoszenia od Towarzystwa pochodzące będą uskuteczniane w „Przewodniku Kółek rolniczych“;

f) że udział każdego członka wynosi jeden zł. w. a. i każdy członek może mieć tylko pięć udziałów;

g) że każdy członek odpowiada i ręczy wspólnie całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki wobec trzecich osób;

h) że firmę spółki przez kogokolwiek napisaną lub wydrukowaną podpisuje przełożony Zarządu lub jego zastępca, tudzież nadto jeden członek z Zarządu.

(Uchwała z dnia 18. grudnia 1897 l. 29.564).

C. k Sąd krajowy jako handlowy w Krakowie, poleca wpisanie do rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych firmy: „Pierwszy Galicyjski młyn parowy i piekarnia parowa w Podgórzu, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“ czyli po niemiecku „Erste Galizische Dampfmühl-Bäckerei in Podgórze, registrirte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“ a to z następującymi głównemi postanowieniami:

I. że kontrakt został zawarty pod datą Kraków 12. grudnia 1897;

II. siedzibą stowarzyszenia jest Podgórze;

III. przedmiotem przedsiębiorstwa jest popieranie zarobku lub gospodarstwa członków przez wspólne prowadzenie młyna parowego, tudzież piekarni parowej w Podgórzu i połączony z tem wspólny zbyt towarów w młynie i piekarni produkowanych;

IV. członkami pierwszego Zarządu są: Wolf Rabinowicz, właściciel realności zamieszkały w Krakowie; Józef Rabinowicz, właściciel realności zamieszkały w Krakowie; Pinkus Landau, właściciel realności zamieszkały w Krakowie; Izaak Lemberger, kupiec zamieszkały w Krakowie; Mojżesz Zweig, kupiec w Krakowie i Dawid Grajower, kupiec zamieszkały w Rakowicach ad Kraków; a Zarząd ten będzie podpisywał firmę stowarzyszenia w ten sposób, że pod przytoczoną firmą stowarzyszenia umieszczą swoje własnoręczne podpisy trzej członkowie Zarządu — jednakże Izaak Lemberger nie może równocześnie podpisywać z Mojżeszem Zweigem — ani Wolf Rabinowicz nie może równocześnie podpisywać z Józefem Rabinowiczem — członkowie Zarządu będą podpisywać wedle złożonego w aktach wzoru firmy;

V. pojedynczy najmniejszy udział wynosi 2 korony a nabywa się udział przez wypłacenie takowego w go-

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych
za miesiąc marzec 1898.

Miejscowość i firma *)	Stan bierny: Udziały	fundusz rezerwowy	Wkładki	Pożyczki zaciągnięte	Saldo rachunku Banku kraj.	Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego	Kapitał obrotowy	Stan czynny: Pożyczki udzielone	Koszta założenia ruchom. i admin.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka
	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Biała Tow. kredyt. i oszczęd.	25556	1552	121895	49555	—	1933	2559	142082	132123	1698	5551	271
Biecz Tow. wzaj. kredytu	19297	211	67804	18411	1774	1388	4048	112934	98827	425	12611	107
Bochnia Tow. zal.	22442	2577	48516	3150	—	1765	1297	79748	74661	872	3272	94
Bołszowce Bank zal.	16144	3142	24548	12054	—	748	171	56806	45334	1050	7565	285
Bołszowce Kasa zal. „Nadz."	9923	2757	15772	7820	—	852	1455	38578	33274	705	2819	178
Brzesko Tow. zal.	58317	20745	167851	11320	—	7475	8944	274653	247106	1381	24894	127
Brzostek Tow. zal.	5743	1054	19277	11283	—	788	—	38145	36284	585	89	118
Cieszanów Tow zal.	13090	5605	61547	13100	1322	547	584	95795	76966	1543	16298	98
Czortków Tow. zal.	27166	3213	119673	—	100	3818	2204	156174	125479	797	23879	601
Dąbrowa Tow. zal.	80170	28977	229049	24698	—	7475	6710	377079	350192	1374	23703	180
Dębica Tow. wzaj. kredytu	51184	12398	269814	49975	934	9524	5092	398922	374456	1624	8734	1410
Dobczyce St. poż. i oszcz. „Wz. p."	7389	1784	11813	14400	—	—	—	35385	31233	684	2446	102
Dobromil Tow. zal.	37947	6672	55743	800	2050	2225	1904	107340	99469	616	5712	154
Drohobycz T. zal.	49275	15259	247040	—	—	5590	2956	320120	300761	6316	9631	341
Dukla Tow. zalicz.	24868	4305	95046	17330	1065	1100	1532	145245	135563	2158	5911	161
Dynów Tow. zal.	15106	2744	85107	14320	—	1486	1442	120205	110220	1095	8829	6
Frysztak Tow. zal.	960	55	7512	—	—	142	—	8668	8086	537	—	4
Gliniany Tow. zal.	41028	19965	133686	30912	4111	4098	3302	237102	209539	2131	23769	166
Głogów Pow. T. zal	40079	14394	215731	23250	—	5588	460	299501	282123	621	12500	425
Gorlice Tow. zal.	110308	40819	579997	332817	—	20727	40374	1125041	1011767	2816	103937	652
Grybów Tow. zal.	32360	17080	208730	20000	—	—	8402	286572	263018	717	15965	687
Husiatyn Pow. T. z.	12415	2343	60045	7000	—	2688	1669	86159	77835	669	4103	355
Jaryczów Nowy Kasa zal. „N."	5475	1472	1539	7340	—	513	314	16654	14693	338	1556	67
Jasło Tow. zalicz.	63711	30165	303293	94457	—	7608	56128	555361	461194	2000	90920	124
Jordanów St. poż. „Praca i oszcz."	23227	10666	72159	—	—	4624	120	110796	101367	632	7767	103
Kalwarya zebrz. T. oszcz. i poż.	13080	789	50561	12200	—	4670	934	82234	78827	574	966	186
Kałusz Tow. zal.	22705	7603	54010	13000	—	333	1339	98990	83438	632	13736	118
Kamionka strum. Pow. T. zal.	22452	10042	121165	—	—	2816	7504	163979	118805	652	32814	1170
Kolbuszowa T. z. „Szcz. Boże"	27085	12583	89213	23100	—	3280	5928	161190	153987	778	4286	213
Kraków Tow. zal.	103828	23625	348945	186639	—	12274	7723	683034	624858	4272	36320	1758
Kraków Tow. kred. ręk. i przem.	58029	29844	456366	34035	—	13724	7026	599025	538695	2644	56762	92
Krynica St. p. i osz. „Wz. pomoc"	17860	3199	81943	22695	—	444	56	126197	119696	904	1628	3969
Kulików Kasa zal. „Nadzieja"	10372	2468	12831	18000	—	—	1051	44721	39851	1078	3428	364
Lubaczów St. zal.	14602	2151	39801	19637	—	1398	1613	79201	75583	770	1624	1224
Lubaczów Tow. kred. miejskie	44219	9757	39945	20287	—	—	3458	117666	111301	2246	3896	223
Lwów Bank zalicz.	167029	50363	638694	680274	—	21481	7826	1565667	1376267	8229	158368	22802
„ Pow. Tow. zal.	15664	3950	69932	12950	—	—	—	102495	81118	472	19422	1483
„ T. z. urzęd. poczt.	36601	5021	25025	44000	—	3133	113	113892	109782	980	712	2418
„ T. eskont. i zal.	26931	6197	14108	24378	—	1511	5134	78269	65566	1103	9070	2519
Maków St. poż „Wzaj. pom."	66820	23331	176437	—	—	8509	386	275483	199559	2146	73124	654
Mielec Tow. zal.	17745	1567	105562	23300	2298	2330	2257	155059	149663	581	2096	2719
Mikołajów Kasa zal. „Nadzieja"	4190	1140	1265	14780	—	—	320	21695	20527	140	762	266
Mikulińce Tow. zal.	848	388	570	2950	—	43	64	4864	4784	16	—	64
Nadwórna Kasa zal.	32217	3000	54143	44567	3021	918	2376	140232	124124	374	15341	391
Nisko Pow. Kasa zal. i oszcz.	3939	838	5416	1650	—	338	15	12197	11578	304	13	300
Obertyn Kasa zal. i oszczędn.	5923	1533	14535	7582	—	961	536	31069	29661	1025	305	78
Oświęcim Tow. oszczęd. i poż.	93112	29032	341147	35850	1396	12424	746	513707	478884	1087	27112	6625
Pilzno Stow. oszczęd i poż	12449	2129	107997	14236	—	2616	2253	141680	138936	772	1348	624
Podgórze St. p. i o. „Wz. p."	71930	25523	420602	104031	—	10994	90	633171	607369	2098	6690	17014
Podhajce Tow. zal.	28060	5561	63334	7967	1888	3583	1160	111552	105159	630	2907	2856

*) Tylko wykazy nadesłane przed 10. każdego miesiąca znajdą w tabeli pomieszczenie.

Miejscowość i firma	Stan bierny: Udziały	fundusz rezerwowy	Wkładki	Pożyczki zaciągnięte	Saldo rachunku Banku kraj.	Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego	Kapitał obrotowy	Stan czynny: Pożyczki udzielone	Koszta założenia ruchom. i admin.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka
	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Radomyśl Stow. oszcz. i poż.	6511	3383	23363	14288	—	305	5	47856	44072	567	2677	540
Radymno Kasa zal.	12121	2867	20821	17550	—	1023	2705	57127	51810	622	1634	3062
Radziechów T. zal.	57209	17388	159072	10500	—	4077	4792	253038	234716	1231	15755	1335
Rohatyn Tow. zal.	19441	5962	76923	—	—	1986	3959	108272	39516	537	46327	1893
Rozdół Tow. zal.	4203	1071	4697	12484	—	56	164	22675	20919	545	1074	137
Rudki Tow. zal.	19625	6964	76936	13800	1054	356	844	119579	109533	1360	7385	1280
Rudnik Kasa zal. i oszczęd.	7754	435	40636	—	—	1473	299	50598	49794	165	524	114
Rymanów Tow. zal.	17178	13705	249702	49695	—	5812	3462	339554	327057	1109	11358	30
Sambor K. z. rękodz. i roln.	8046	2799	32242	27233	—	764	357	71441	49979	20809	229	423
Skałat Tow. zal. i kredytowe	47789	14153	47389	66530	—	3512	978	180651	162285	120	14638	3607
Skawina Tow. poż. i oszczędn.	7865	1091	25936	10238	—	1317	682	47128	46329	136	588	75
Sokal Tow. zalicz.	21726	17384	140294	19934	—	791	3059	203188	159668	35195	3367	802
Stanisławów Bank mieszcz.	89583	23831	305481	69089	—	1046[illegible]	2443	500892	478097	2600	8953	11242
„ Bank zaliczkowy	59141	9357	96623	118065	6523	4716	20710	315135	243382	2432	61957	7364
Strusów Kasa oszczęd. i poż	13653	1683	43894	6655	—	2088	789	68763	65661	1052	39	2011
Stryj Tow. zalicz.	42243	10468	97171	—	—	3680	5092	158654	132720	3713	17846	4376
Szczerzec T. K. zal.	9355	1733	13112	13750	—	—	79	38029	36318	177	1223	310
Tarnobrzeg T. zal.	11744	9475	78632	30000	1926	3270	2602	137650	132399	—	4168	1083
Tłumacz St. kredyt. „Oszczędn."	28299	8666	108233	10160	1932	2407	—	159698	145042	1130	8985	4541
Turka Pow. T. zal.	13897	1671	59745	11467	820	709	—	88309	83959	1860	580	1911
Ulanów Tow. zal.	4092	562	6619	11499	—	852	—	23624	22381	406	546	291
Ustrzyki dolne Tow. zalicz.	7077	1729	22977	10785	—	843	178	43589	42110	347	1105	27
Zaleszczyki T. kr. „Wz. pom."	5020	548	6991	7950	—	1029	410	21948	20236	620	556	535
Zbaraż Tow. zal.	27971	15827	61512	11800	2282	2367	5809	127567	118482	694	5243	3148
Zator Tow. zalicz.	1770	138	5356	1350	—	130	—	8744	8245	237	—	262
Żmigród Tow. zal.	2457	358	3960	5010	—	149	—	11935	11240	521	50	124
Żółkiew Kasa zal. i oszczędn.	22609	28802	23628	72175	1266	—	2918	151399	135978	2169	11192	2061
Żydaczów Pow. K. zal. i oszcz.	6415	2793	85215	1500	941	634	669	98069	94361	728	391	2588

tówce, zaś odpowiedzialność członka jest ograniczona w myśl ustawy do drugiej kwoty jego udziałów;

VI. zawiadomienia i wszelkie obwieszczenia wychodzące od stowarzyszenia, będą podane do wiadomości przez ogłoszenie przynajmniej jednorazowe w którymkolwiek dzienniku krakowskim.

(Uchwała z dnia 15. stycznia 1898 l. 57.286).

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Tarnowie podaje do wiadomości, iż na podstawie poświadczenia notaryalnego z daty Tarnów, 5. listopada 1897 l. rep. 14.395 zarządzony został w rejestrze dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie: „Stowarzyszenie rękodzielników chrześcijańskich „Gwiazda tarnowska", zarejestrowane z poręką ograniczoną do pięciokrotnej wkładki rocznej w Tarnowie" wpis:

1. iż na podstawie powziętej na odbytem w Tarnowie w dniu 25. października 1897 nadzwyczajnem Walnem zgromadzeniu członków stowarzyszenia tego jednomyślnie uchwały §§. 77., 1., 9., 24., 56. zmienionego w dniu 7. października 1895 statutu w ten sposób zmienione zostały:

§. 1. zaprotokołowana firma stowarzyszenia jest: Stowarzyszenie rękodzielników chrześcijańskich „Gwiazda tarnowska" zarejestrowane z poręką ograniczoną do pięciokrotnego udziału, Spółkowa Kasa oszczędności i pożyczek w Tarnowie.

§. 9. Dyrekcya składa się z dyrektora, kasyera i dyrektora kontrolora.

Reszta osnowy paragrafu tego mieści w sobie dodatkowe określenie praw i obowiązków Dyrekcyi.

§. 24. Dyrekcya podpisuje firmę stowarzyszenia przez kogokolwiek napisaną lub wydrukowaną i zastępuje sądownie stowarzyszenie i pozasądownie w zakresie przez ustawę o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych wskazanym, w procesach oraz wobec pieniężnych instytucyi zastępuje je dyrektor, kasyer lub dyrektor kasyer.

§. 57. Ogłoszenia wychodzące ze stowarzyszenia będą umieszczane w jednym z krajowych dzienników.

(Uchwała z dnia 25. listopada 1897 l. 22.174).

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Brzeżanach awiadamia, że wskutek uchwały z dnia 19. stycznia 1898 l. 6.473 wpisano dnia 19. stycznia 1898 w rejestrze handlowym dla spółek gospodarczych i zarobkowych Tom III. pag. 121—122 firmę: „Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu w Przemyślanach, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“, że przedmiotem stowarzyszenia jest dostarczanie swoim członkom na umiarkowany procent potrzebnych im kapitałów do obrotu w handlu, przemyśle lub gospodarstwie, że sprawami Towarzystwa zarządza Dyrekcya obecnie składająca się z 3 dyrektorów t. j. Chaskla Adlera, Leizora Goldschlaga i Arona Pfefera w Przemyślanach i 3 zastępców Abrahama Naglera i Jakóba Liebreicha w Przemyślanach i Arona Leibę Redlicha w Brzeżanach i ogłoszenia Towarzystwa mają być podpisane przynajmniej przez 2 członków Dyrekcyi.

(Uchwała z dnia 24. stycznia 1898 l. 7).

C. k. Sąd obwodowy w Samborze jako sąd handlowy ogłasza, że do rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wpisane zostało nowozawiązane stowarzyszenie pod firmą: „Vorschuss und Creditverein für Handel und Gewerbe, registrirte Genossenschaft mit beschränkter Haftung in Turka“, po polsku: „Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe dla handlu i przemysłu, zarejestrowane stowarzyszenie z ograniczoną poręką w Turce“. Siedzibą stowarzyszenia jest miasteczko Turka.

Przedmiotem przedsiębiorstwa jest dostarczanie członkom na podstawie zasady wzajemności na tani procent potrzebnych kapitałów celem podniesienia handlu i przemysłu.

Firmę stowarzyszenia podpisują wszyscy trzej dyrektorowie przez umieszczenie swego nazwiska pod brzmieniem firmy.

Odpowiedzialność członków za zobowiązania stowarzyszenia jest ograniczona a mianowicie w ten sposób, że każdy członek odpowiada nietylko kwotą wszystkich swoich udziałów, ale nadto jeszcze dalszą kwotą równającą się poczwórnej wysokości tychże.

Wszelkie obwieszczenia stowarzyszenia, nastąpią przez ogłoszenie zapomocą przybicia plakatów.

(Uchwała z dnia 31. grudnia 1897 l. 18.893).

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Jaśle, poleca wpisanie do rejestru stowarzyszeń zarobkowych firmy: „Towarzystwo zaliczkowe w Żmigrodzie, stowarzyszenie zarejestrowane z poręką ograniczoną“, po niemiecku „Vorschuss Verein in Żmigród registrirte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“, które się zawiązało na podstawie statutu z dnia 2. grudnia 1897. Siedzibą stowarzyszenia jest Żmigród. Celem stowarzyszenia jest dostarczanie członkom swoim pożyczek, zachęcanie do oszczędności przez przyjmowanie i oprocentowanie ich kapitałów i o ile na to pozwolą stosunki rozwój stowarzyszenia, utrzymywania własnego składu towarów spożywczych dla zbytu w gronie członków w mniejszych lub większych ilościach, nie będąc co do istnienia swego ograniczonem co do czasu trwania; członkami Dyrekcyi są: 1. ks. Wojtalik Walenty, rzym. kat. proboszcz w Żmigrodzie; 2. Juliusz Terlikowski, zarządca lasowy w Kątach; 3. Wojciech Topolski, nauczyciel w Żmigrodzie a członkami zastępcami: 4. Antoni Majewski, kowal w Żmigrodzie; 5. Leon Karciński, prywatny w Żmigrodzie; w myśl §. 49. statutu wszelkie ogłoszenia i postanowienia Dyrekcyi i Rady nadzorczej, tudzież zaproszenia na Walne zgromadzenia mają być zamieszczane w „Gazecie Lwowskiej“ (§. 26., 8) w myśl §. 19. za Dyrekcyę podpisuje przewodniczący i jeden członek Dyrekcyi pod wypisaniem lub stampilią podającą osnowę firmy stowarzyszenia, zaś za przewodniczącego może podpisywać członek sekretarz a nareszcie, że za zobowiązania stowarzyszenia odpowiadają członkowie (§. 11. *e*) do wysokości trzykrotnej udziału podpisanego.

(Uchwała z dnia 22. stycznia 1898 l. 3).

C. k. Sąd obwodowy w Stryju jako sąd handlowy ogłasza, iż do rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wpisaną została firma: „Commercielle Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, registrirte Genossenschaft mit beschränkter Haftung in Żurawno“, po polsku: „Komercyalny kredytowy zakład dla handlu i przemysłu, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką w Żurawnie“.

Siedzibą stowarzyszenia jest Żurawno; przedsiębiorstwo polega na statucie uchwalonym na Walnem zgromadzeniu członków na dniu 3. grudnia 1897 odbytem, (§. 5. ust. z 9. kwietnia 1873 nr. 70 dz. u. p.), przedmiotem Towarzystwa jest postarać się dla członków o potrzebne kapitały celem rozwoju przemysłu za miernemi odsetkami i ułatwienie oszczędności.

Towarzystwo zawiązuje się na czas nieograniczony.

Dyrekcya składa się z pierwszego dyrektora i drugiego dyrektora i przez tychże wybranego prokurzysty (§. 4. statutu).

Członkami Dyrekcyi są: a to pierwszym dyrektorem Hersch Fränkel kupiec, drugim dyrektorem Lippa Wiesel kupiec a prokurzystą Wolf Klarman fabrykant wody sodowej, wszyscy w Żurawnie zamieszkali.

Firmę stowarzyszenia podpisuje Dyrekcya w ten sposób, że pod wyciśniętą stampilią firmy lub przez kogokolwiek napisaną firmę stowarzyszenia dwaj dyrektorowie lub też dyrektor i prokurzysta swoje nazwiska umieszczają.

Wszystkie przez Dyrekcyę zawarte umowy i zobowiązania bez zezwolenia Rady nadzorczej i Walnego zgromadzenia obowiązują stowarzyszenie.

Wysokość jednego udziału wynosi co najmniej 25 zł. (§. 49. statutu) i może być naraz lub w miesięcznych ratach po 2 zł. 50 ct. wpłaconą, po nadto opłaca każden członek stowarzyszenia wstępne w kwocie 3 zł. (§. 54. statutu).

Odpowiedzialność członków za zobowiązania stowarzyszenia jest ograniczoną w ten sposób, że członkowie odpowiadają za zobowiązania Towarzystwa swoimi udziałami, a nadto kwotą w dwukrotnej wysokości udziałów (§. 42. statutu i §. 76. ust. o stow.).

Wszelkie ogłoszenia i zawiadomienia w sprawach Towarzystwa uskuteczniać się będą pod firmą stowarzyszenia i muszą być przez Dyrekcyę podpisane (§. 70. statutu) i przybite zostaną na ulicach i miejscach publicznych w Żurawnie.

(Uchwała z dnia 31. grudnia 1897 l. 1.385).

Zmiana statutu:

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszem, iż dnia 17. lipca 1897 w rejestrze handlowym dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przy firmie: „Związek kredytowy we Lwowie, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“ zanotowano, że na Walnem zgromadzeniu z 31. marca 1896 zmieniono prócz innych przepisów statutu już wskutek polecenia z 24. czerwca 1896 l. 31.270 zarejestrowanych także §. 17. *d)* statutu, który wedle brzmienia na tem zgromadzeniu uchwalonego opiewa: „Przyjmowanie wkładek oszczędności“.

(Uchwała z dnia 14. sierpnia 1897 l. 45.644).

Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1897.

28. Biała. Towarzystwo kredytowe i oszczędności. *a) Rachunek strat i zysków.* Winien: z rachunku odsetek 2.756·73, z rachunku kosztów nieruchomości 64·55; razem 2.821·28. Ma: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 125·17, z rachunku kosztów administracyi i podatków 2.199 07, do rachunku bilansu: saldo na rok 1898 497·04; razem 2.821·28. *b) Rachunek lokacyi.* Winien: w roku 1897 26.608·34, do rachunku bilansu: saldo na rok 1898 2.524·40; razem 29.132·74. Ma: z bilansu za rok 1896 2.905·71, w roku 1897 26.227·03; razem 29.132·74. *c) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 24.195·86, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 56.087·55, z rachunku długów zaciągniętych 49.160·—, z rachunku odsetek (naprzód pobranych) 838·67, z rachunku funduszu rezerwowego 1.165·20, z rachunku zaliczek procesowych 47·53, z rachunku różnych 55·—, z rachunku funduszu możliwych strat 24·98, z rachunku strat i zysków 497·04; razem 132.071·83. Stan czynny: z rachunku pożyczek 113.264·16, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 204·25, z rachunku kosztów ruchomości 1.126·54, z rachunku nieruchomości 1.677·19, z rachunku zaliczek procesowych 364·22, z rachunku lokacyi 2.524·40, z rachunku dubiosów 11.650 79, z rachunku kasy 1.260·28; razem 132.071·83.

29. Rohatyn. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zysk: procenta 6.387·03, koszta procesowe 1·27, pozostała reszta z rezerwy podatkowej 1896 87·70; razem 6.476·—. Strata: procenta naprzód pobrane 654·03, koszta administracyi 1.930·24, za użycie ruchomości 122·80, procenta zaległe za r. 1896 1.000·—, koszta proc. 128·73, rezerwa podat. 1897 200·—, czysty zysk 2.440·20; razem 6.476·—. *b) Bilans.* Ma: gotówka z d. 31. grudnia 1897 550·83, pożyczki na skrypta i weksli 57.664·98, Bank krajowy 20.300·55, zaliczki procesowe 2.058 22, konto diverse 25.004·51; razem 105.579·09. Winien: udziały członków 20.047·95, wkładki na rachunek bieżący 73.999·71, procenta za rok 1898 naprzód pobrane 654·03, fundusz rezerwowy 5.928·—, rezerwa strat 2.309·20, rezerwa podatkowa 200·—, zysk 2.440·20; razem 105.579·09.

30. Radomyśl (koło Tarnowa). **Stowarzyszenie oszczędności i pożyczek.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.345 62 Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 19·50, z rachunku administracyi i podatków 669·65, do rachunku bilansu: saldo na rok 1897 656·47; razem 1.345·62. *b) Bilans.* Stan czynny: z rachunku pożyczek 37.128·95, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 62·87, z rachunku odsetek zaległych 958·36, z rachunku kosztów ruchomości 175·50, z rachunku zapasu druków 76·12, z rachunku zaliczek procesowych 439·53, z rachunku lokacyi funduszu rezerwowego 2.000·—, z rachunku kasy 533 60; razem 41.374·93. Stan bierny: z rach. udziałów 6.351·78, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 20.534 79, z rachunku długów zaciągniętych 10.079·—, z rachunku odsetek naprzód pobranych 492·68, z rachunku funduszu rezerwowego 3.260·21, z rachunku strat i zysków 656·47; razem 41.374·93.

31. Biecz. Towarzystwo wzajemnego kredytu. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.703·07 1/2. Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 28 43, z rachunku kosztów administracyi 862·43, zyski z r. 1897 812·21 1/2; razem 1.703·07 1/2. *b) Bilans.* Stan bierny: udziały 18.293·81, fundusz rezerwowy 164·—, wkładki na rach. bieżący 62 028·15, długi zaciągnięte 12.800·02, odsetki naprzód pobrane 688·03, Bank krajowy 2.440·40, zysk z roku 1897 812·21 1/2; razem 97.226·62 1/2. Stan czynny: pożyczki 81.980·46, odsetki naprzód zapłacone 62·24, odsetki zaległe 975·23, koszta urządzenia i ruchomości 255·95, koszta nieruchomości 10.512·67 1/2, zapas druków 13·47, zaliczki procesowe 432·60, różni 219·44, zaliczki na

płacę 27·—, dubiosa 1 519·43, kasa 1.228·13; razem 97.226·62½.

32. Skałat. Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 5.217·85, z rachunku strat i zysków z r. 1896 —·88; razem 5.218·73. Straty: z rachunku kosztów ruchomości 15·—, z rachunku kosztów administracyi 2.440·19, z rachunku rezerwy podatkowej 50·—, do rachunku bilansu: saldo za rok 1897 2.713·54; razem 5.218·73. *b) Bilans.* Stan bierny: z rach. udziałów 45.272·46, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 51.685·16, z rachunku długów własnych 50.675·—, z rachunku odsetek (naprzód pobranych) 2.454·73, z rachunku funduszu rezerwowego 11.168·37, z rachunku funduszu strat 2.002·—, z rachunku funduszu budowy domu własnego 601·85, z rachunku rezerwy podatkowej 254·93, z rachunku dywidendy 34·27, z rachunku strat i zysków 2.713·54; razem 166.862·31. Stan czynny: z rachunku pożyczek 148.089·57, z rachunku odsetek (naprzód zapłaconych) 223·92, z rachunku odsetek zaległych 981·56, z rachunku kosztów ruchomości 120·—, z rachunku zaliczek notaryalnych 175·—, z rachunku zaliczek procesowych 68·81, z rachunku zaliczek na koszta lokalu 80·—, z rachunku efekta funduszu rezerwowego 10.671·22, z rachunku lokacyi 3.200.70, z rachunku kasy 3.251·53; razem 166.862·31.

33. Dąbrowa. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zysk: od rach. odsetek 13.143·45½. Strata: od rachunku administracyi 6.875·56, koszta administracyi do zapłacenia po zamknięciu rachunków 160·—, do bilansu zysk za 1897 6.107·89½; razem 13.143·45½. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki na skrypta i weksle 339.568·71, odsetki za rok 1897 zaległe 3.104·24, odsetki na rok 1898 wypłacone 70 47, koszta prawne 769·59, lokacya funduszu rezerwowego w papierach 8.217·49, lokacya funduszu rezerwowego w nieruchomości 4.500·—, Bank krajowy 6.338·04, gotówka z dnia 31. grudnia 1897 2.535 07½; razem 365.103·61½. Stan bierny: udziały 92.027·48, wierzyciele w rachunku bieżącym 220.627·87, wierzyciele wekslowi 9.839·—, odsetki na r. 1898 pobrane 3.559·25, odsetki do skapitalizowania od wkładek 4.618·71, fundusz rezerwowy 28.163·41, koszta administracyi do wypłaty po zamknięciu rachunków 160·—, czysty zysk 6.107·89½; razem 365.103·61½.

34. Kulików. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“. *a) Rachunek strat i zysków.* Winien: z rachunku odsetek 1.897·26. Ma: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 32·53, z rachunku kosztów administracyi i podatków 1.181·26, z rachunku zaliczek procesowych 50·—, do rachunku bilansu: saldo na rok 1897 633·47; razem 1.897·26. *b) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 10.400·21, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 13.470·52, z rachunku długów zaciągniętych 17.950·—, z rachunku odsetek (naprzód pobranych) 802·11, z rachunku funduszu rezerwowego 2.393·66, z rachunku czysty zysk 633·47; razem 45.649·97. Stan czynny: z rachunku pożyczek 39.461·—, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 164·87, z rachunku odsetek zaległych (zwłoki) 2.334·84, z rachunku kosztów ruchomości 130·15, z rachunku nieruchomości 964·40, z rachunku zaliczek procesowych 431·96, z rachunku lokacyi 1.033·32, z rachunku kasy 1.129 43; razem 45.649·97.

35. Sądowa Wisznia. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 2.653 07. Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 16·—, z rachunku kosztów administracyi i podatków 1.748·69, do rachunku bilansu: saldo na r. 1897 888·38; razem 2.653·07. *b) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 15.659·17, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 11.627·35, z rachunku długów zaciągniętych 28.020·—, z rachunku odsetek (naprzód pobranych) 1.042·84, z rach. funduszu rezerwowego 3.598·79, z rachunku depozytów 108·17, z rachunku strat i zysków 888·38; razem 60.944 70. Stan czynny: z rachunku pożyczek 58.403·42, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 165·09, z rach. odsetek zaległych (zwłoki) 731 85, z rachunku kosztów ruchomości 130·—, z rachunku zapasu druków 150·—, z rachunku zaliczek procesowych 165·21, z rachunku lokacyi 645·50, z rachunku kasy 555·63; razem 60.944·70.

36. Kolbuszowa. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 4.915·64, z rachunku zaliczek procesowych 2·45; razem 4.918·09. Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 28·44, z rachunku kosztów administracyi i podatków 1.851·97, z rachunku pożyczek 52·72, z rachunku nieruchomości 70 30, z rachunku zaliczek procesowych 17·84, do rachunku bilansu: saldo za r. 1897 2.896·82; razem 4.918·09 *b) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 26.273·64, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 93.405·59, z rachunku długów zaciągniętych 11.300·—, z rach. odsetek (naprzód pobranych) 1.245·90, z rachunku funduszu rezerwowego 11.246·36, z rachunku dywidend nie pobranych 868·98, z rachunku strat i zysków 2.896·82; razem 147.237·29. Stan czynny: z rachunku pożyczek 144.837·37, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 37·26, z rachunku odsetek zaległych (zwłoki) 400·—, z rachunku kosztów ruchomości 270·—, z rachunku nieruchomości 651·30, z rachunku zaliczek procesowych 469·86, z rachunku kasy 571·50; razem 147.237·29.

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, ul. Lindego l. 4.